

PRZED DZIELNYMI ŚWIAT STOI OTWOREM

Nazwa Towarzystwa opiewa: „Towarzystwo Ekonomiczne w Krakowie”, siedzibą jego jest Kraków... [§ 1. Statutu z 1 marca 1921 r.]

Nie tylko paragrafy statutów, biogramy prezesów, pamiątkowe medale, ale przede wszystkim bogactwo publikacji pochodzących w przeważającej mierze ze zbiorów Biblioteki Głównej, złożyły się na sukces wystawy „Przed dzielnymi świat stoi otworem” wpisanej w obchody Jubileuszu 90. rocznicy założenia Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie oraz 65-lecia Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie.

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 8 listopada 2011 r. w Bibliotece Głównej UEK. W szacownym gronie: władz rektorskich UEK, honorowych gości, członków i prezesów PTE zainaugurowano rocznicowe spotkanie, odwołujące się do wydarzeń z 1921 r., kiedy to grono krakowskich obywateli otrzymało list następującej treści:

„Towarzystwo Ekonomiczne” otwiera swoje podwoje wszystkim, którzy rozumieją doniosłość powyższych zadań bez względu na różnice zawodowe lub polityczne, w przekonaniu, że do okola zasadniczego hasła wolności gospodarczej skupią się wszyscy, którzy w działaniu swoim, publicznym i prywatnym, kierują się interesem narodu i państwa.

[fragment Odezwę opublikowanej w krakowskim Czasie dnia 15 lutego 1921 r.]

Na temat misji i znaczenia Towarzystwa w kontekście aktualnej sytuacji gospodarczej głos zabrali: rektor UEK – prof. Roman Niestrój, prezes Oddziału PTE w Krakowie – dr Artur Pollok oraz prezes PTE – prof. Elżbieta Mączyńska. Następnie dokonano symbolicznego otwarcia wystawy, która stanowiła ogólne podsumowanie dorobku towarzystw w postaci kalendarium i licznych publikacji: od 103 tomów w szarogranatowych okładkach *Wydawnictwa Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie* po bieżące numery *Zeszytów Naukowych Oddziału PTE*

Prezes PTE – prof. Elżbieta Mączyńska oraz rektor UEK – prof. Roman Niestrój

w Krakowie. Goście mieli okazję spojrzeć na oryginalne wydania wybitnych dzieł: *O naprawie skarbu Rzeczypospolitej* (praca zbiorowa), *Złoty polski F. Zweiga*, *Naprawa skarbu i walut w Austrii w latach 1922 i 1923 A. Krzyżanowskiego* i *L. Oberlendera*, *Terytorialne rozmieszczenie przemysłu W. Krzyżanowskiego*, *Memoriał w sprawie działalności przedsiębiorstw państwowych*, *Memoriał Prezydium Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie w sprawie potrzeby zmiany Statutu Banku Polskiego*.

W kalendarium w szczególny sposób wyróżniono sylwetki prezesów oraz pierwszych założycieli Towarzystwa Ekonomicznego w Krakowie, których zapał w 1921 r. podkreślił pierwszy prezes Towarzystwa – baron Jan Götze-Okocimski:

Grono ludzi, którzy się tu dziś zebraли, to grono ludzi nie tylko z zawodu, lecz i z natury optymistycznie nastrojonych. Niema bowiem na świecie człowieka, któryby się podejmował jakiegokolwiek produkcji bez wiary, że mu w niej sekundować będzie szczęście. Sądzę, że wszyscy, jak tu jesteście,

mamy to głębokie przekonanie, że „przed dzielnymi świat stoi otworem!”.

Zainteresowani mieli możliwość zapoznania się z krótką historią założycieli z 1921 r., wśród których znaleźli się prezydenci miasta Krakowa, prezesi Izby Przemysłowo-Handlowej, rektorzy, profesorowie, hrabiowie, legioniści, dyrektorzy banków, ekonomiści i prawnicy, dyplomaci i konsulowie, przemysłowcy, społecznicy, publicyści i bibliofile. Wielu spośród nich było więzionych w ramach Sonderaktion Krakau [A. Heydel, J. Włodek, A. Krzyżanowski, S.S. Komornicki, E. Estreicher]; co dla większości stało się przyczyną przedwczesnej śmierci. Karol Krzetuski, profesor Wyższego Studium Handlowego, który wykładał politykę kredytową i międzynarodową politykę bankową w latach 1928–1939, został zamordowany w 1940 r. w Charkowie. Prawie każde nazwisko z międzywojnia budzi skojarzenie z uznanym krakowskim rodem, wskazując na elitarność Towarzystwa w tym okresie.

Do niespodzianek można zaliczyć koneksje Tadeusza Bednarskiego, członka Towarzystwa w latach 1921–1932. Doktor prawa na UJ, konsul honorowy Grecji w Krakowie, przejął kancelarię adwokacką po Józefie Retingerze (swoim teściu), a ojcu Józefa Hieronima Retingera, którego archiwum przechowuje i udostępnia Biblioteka Główna. Warto w tym miejscu przypomnieć, że zbiory archiwalne dotyczące działalności Józefa Hieronima Retingera i jego sekretarza Jana Pomiana zostały pozyskane dzięki staraniom

śp. prof. dr. hab. Stanisława Miklaszewskiego w 2004 r. Opracowane dokumenty, których dokładny opis znajduje się w bazie *Archiwum Rejtingera*, są zgromadzone w Oddziale Informacji Naukowej.

Postać Stanisława Estreichera, rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, prawnika i publicyisty, literata, redaktora działu literackiego „Czasu”, krytyka, poety, tłumacza, jest nam szczególnie bliska ze względu na zasługi dla bibliografii polskiej, a zwłaszcza dla Biblioteki Jagiellońskiej i Archiwum UJ.

Tajemniczy życiorys Stefana Saturnina Komornickiego, pożenionego z córką pierwszego prezesa Towarzystwa barona Jana Götza Okocimskiego, mógłby stanowić kanwę wybitnej powieści historycznej. Zainteresowany poprawą gospodarki nowo odrodzonej

ojczyzny, szeregi towarzystwa zasilili w jednej osobie: legionista, docent UJ, historyk sztuki, muzeolog, bibliofil, tatarnik, współpracownik Komisji Historii Sztuki PAU, kanclerz kapituły Orderu Białego Kraka, konserwator i kustosz Muzeum Książąt Czartoryskich, prezes Klubu Wysokogórskiego PTT, współzałożyciel Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, założyciel AZS w Krakowie.

Lata powojenne dla Towarzystwa oznaczały reorganizację w postaci Oddziału PTE w Krakowie, pomnożenie liczby członków, aktywizację na polu wydawniczym, szkoleń i odczytów. Współczesny kształt organizacji nadają w głównej mierze pracownicy naukowcy naszego Uniwersytetu, zajmując czołowe stanowiska w strukturach PTE. Dlatego też wystawę wzbogaciły medale, odznaczenia i dokumenty prze-

kazane w depozyt od Zarządu Krajowego PTE z Warszawy.

Wyjątkowego charakteru wystawie nadały plakaty z przedrukiem „Czasu”, zrealizowane dzięki uprzejmości dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie.

Zapraszamy do oglądania katalogu multimedialnego, który już wkrótce pojawi się na stronie Biblioteki: <http://kangur.uek.krakow.pl>, w zakładce *O nas/Wystawy*. Wszystkim członkom Towarzystwa szczerze gratulujemy jubileuszu, szczególnie prezesowi dr. Arturowi Pollokowi, pomysłodawcy wystawy, dla którego dołączamy serdeczne „dziękuję”.

Katarzyna Bilińska

Oddział Informacji Naukowej
Biblioteki Głównej UEK

Nowości w bibliotece

Dbając o komfort i zadowolenie naszych klientów, dokładamy wszelkich starań, aby Biblioteka UEK stawała się miejscem coraz bardziej przyjaznym. Pragniemy, by było to miejsce lubiane i często odwiedzane przez studentów i pracowników UEK, dlatego dbamy zarówno o poszerzanie oferty naszych zbiorów oraz usług, jak i o estetykę i funkcjonalność pomieszczeń.

Jeszcze przed wakacjami docierały do nas pozytywne opinie dotyczące nowego wystroju Wypożyczalni, czyli tej agendy Biblioteki, z którą ma kontakt największa liczba naszych użytkowników.

W nowym roku akademickim do dyspozycji naszych klientów została oddana wyremontowana Sala Katalogowa (pok. 202, II p.).

W Sali Katalogowej istnieje możliwość uzyskania pomocy w zakresie poszukiwania literatury, jak również informacji dotyczących zbiorów i usług biblioteki. Studenci mogą pracować na 11 stanowiskach komputerowych z dostępem do internetu. Nowością jest wydzielone pomieszczenie przeznaczone do pracy w grupach. Dodatkowym ułatwieniem i zachętą jest brak obowiązku korzystania z szatni, okazywania legitymacji czy karty czytelniczej.

Przypominamy również, że znajdujące się kiedyś w Sali Katalogowej katalogi kartkowe książek, obejmujące najstarsze zbiory biblioteki, zostały zdigitalizowane i są obecnie dostępne ze strony domowej biblioteki (w zakładce *Zbiory/Internetowy Katalog Kartkowy 1955–1993*, *Internetowy Katalog Klamrowy do 1954 roku*).

W okresie minionych wakacji, po latach starań, udało się również zrealizować plan modernizacji Oddziału Informacji Naukowej (OIN; pok. 310, III p.). Znajduje się tu 13 bardzo nowoczesnych stanowisk komputerowych z dostępem do internetu. Dwa z nich, z regulowaną wysokością blatu, są przystosowane do potrzeb osób z dysfunkcją narządu ruchu. Natomiast na potrzeby użytkowników niedowidzących i niewidomych jedno ze stanowisk wyposażono w drukarkę brajlowską, urządzenie lektorskie POET Compact 2 Zoom czytające dowolny tekst drukowany, telewizor 23”, klawiaturę do Zoom Texta, mysz KidTrack – o średnicy 60 mm z 4 przyciskami – dla lewo- i praworęcznych, lupę elektroniczną oraz powiększalnik elektroniczny z mobilnym pulpitem. Krzesła obrotowe z regulowanym oparciem i podłokietnikami dodatkowo podnoszą komfort pracy. Do dyspozycji czytelników pozostaje również 8 stanowisk do samodzielnej pracy z możliwością podłączenia laptopa. Studenci mogą również korzystać z drukarki, kserografu oraz – najbardziej lubianej, bezpłatnej opcji – skanera.

Przypominamy także o możliwości zdalnego dostępu do elektronicznych źródeł dla studentów i pracowników naszej Uczelni posiadających aktywne konto. Posiadacze aktywnej karty bibliotecznej mają również

możliwość dostępu do bezprzewodowej sieci WiFi, obejmującej wszystkie czytelnie. W tym wypadku konieczne jest wypełnienie Karty użytkownika dostępnej we wszystkich agendach biblioteki lub na stronie internetowej (w zakładce *Usługi/WiFi*).

W sesji zimowej, podobnie jak to miało miejsce w czerwcu 2011 r., zostanie uruchomiona dodatkowa usługa dla studentów UEK – Nocna Czytelnia Sesyjna, która polega na udostępnianiu na komputerach biblioteki w Sali Katalogowej cyfrowych kopii wyselekcjonowanych drukowanych podręczników. Będzie ona czynna od zamknięcia biblioteki do godz. 22.00.

Zachęcamy studentów do zgłaszania wybranych tytułów podręczników do digitalizacji. Opcja *Zgłoś do czytelni sesyjnej* jest aktywna z poziomu katalogu komputerowego, po zalogowaniu się i wybraniu konkretnego tytułu.

Zapraszamy również do korzystania z nowej strony internetowej biblioteki: <http://kangur.uek.krakow.pl>, gdzie znajdują się szczegółowe informacje na temat zbiorów i usług Biblioteki Głównej UEK. W zakładce *Pomoc* istnieje możliwość pobrania i wydruku miniprzewodników i folderów biblioteki.

Z przyczyn zewnętrznych – niezależnych od Uczelni – znacznie przeciągnęły się prace remontowe w Czytelni Głównej. Zdajemy sobie sprawę, że jest to olbrzymia niedogodność. Dziękujemy naszym użytkownikom za wyrozumiałość i mamy nadzieję, że od pierwszych dni nowego roku będą mogli korzystać z wyremontowanej czytelni.

Kinga Filipiak

Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UEK